

או דלמא, מצי אמר ליה המפקיד לנפקד: שטרך בידי, מאי בעי? אם החזרת, מה עושה שטר ההפקדה בידי, והרי היה לך לעמוד על כך שלא ישאר השטר בידי, כדי שלא אחזור ואתבע ממך בשטר הזה! (2)

והיינו, כיון שהשטר נמצא בידי המפקיד, הרי זה כאילו יש בידו עדים על כך שלא החזיר הנפקד את הפקדון. וטענת ה"מיגו" שיש לנפקד, היא טענת "מיגו במקום עדים", שאינה מתקבלת.

אמר ליה, ענה רב חסדא לרב עמרם, ופשט את ספיקו: מהימן הנפקד לומר החזרתי [במיגו דנאנסו].

וחזר רב עמרם ושאל: ולימא ליה, יטען המפקיד לנפקד: שטרך בידי, מאי בעי? ואם כן, המיגו של נאנסו הוא כנגד עדים!

אמר ליה, ענה רב חסדא לרב עמרם: וליטעמך, לטעמך, שיכול המפקיד לטעון שטרך בידי מאי בעי, וכי אמר ליה, אם היה הנפקד טוען למפקיד "נאנסו", מי מצי אמר ליה המפקיד לנפקד "שטרך בידי מאי בעי"? ואם כן, מכח המיגו של טענת

המפקיד אצל חבירו מעות או חפצים, בשטר, שהחתים עדים על שטר ההפקדה, ועשה זאת כדי שלא יוכל המפקיד לכפור בהפקדה.

ולאחר מכן, כשתבע המפקיד מהנפקד להחזירם, אמר לו הנפקד: החזרתים לך!

מחז? האם הוא נאמן לטעון כך, על אף שהשטר הוא ביד המפקיד. או לא יכול לטעון שהחזיר לו, כשם שלא נאמן הלווה לטעון שפרע את ההלוואה, כאשר השטר הוא בידי המלווה.

וצדדי הספק הם:

מי אמרינן, יש לקבל את טענת הנפקד, כי מיגו דאי בעי אמר "נאנסו" מהימן, שאם היה טוען שנאנסו החפצים והוא פטור מהשבתם, הרי הוא נאמן בשבועה, כדין שומר, היכול להשבע את שבועת השומרים, ולהפטור. ולכן, השתא נמי, גם עתה שאינו טוען נאנסו, אלא טוען שהחזירם, מהימן לטעון כך [ובשבועה, כפי שיבואר להלן]. כי מה לו לשקר, אילו היה רוצה להפטור בשקר, היה טוען נאנסו, ונשבע שבועת השומרים, ונפטור מתשלום. (1)

זוכה. ובמסכת בבא מציעא [ז א] בהיו שניים אדוקים בשטר חוב, המלווה והלווה, שהדין הוא יחלוקו, מוכח שאין זו ראייה, כי כאשר שניים אוחזים בשטר, לא יכול המלווה לזכות בחצי מצד הראיה ש"שטרך בידי מאי בעי". עיין בחידושי רבי שמואל לבבא מציעא שם, ועיין במשנת אהרן כאן, שעומד על כך שהלשון שטרך בידי מאי בעי, מופיע בגמרא רק לגבי שטר פקדון ולא לגבי שטר הלוואה.

1. כך ביאר הרשב"ם. אך הר"י בתוספות מבאר, שבשלב הזה הניחה הגמרא שהוא נאמן אפילו בלי שבועה, ואין זה מטעם מיגו של נאנסו, כי אם היה טוען נאנסו היה חייב שבועה, ועתה כשטוען החזרתי הוא פטור משבועה.

2. רבותינו האחרונים דנו בדבר הטענה "שטרך בידי מאי בעי", האם היא הוכחה, או שזו היא הלכה מהלכות שטרות, שכל המחזיק שטר בידו,